

GÖKKUŞAĞININ RENKLERİ

Tam 3 yaş var aramızda abimle. O üçüncü yaş gününü kutladıktan tam bir hafta sonra doğmuşum ben.Canım abim benim. O benim hep en yakın arkadaşım oldu. En yakınım, sırdaşım, en sevdiğim, en özendiğim. Onu benden, beni ondan iyi tanıyan yoktur bu hayatta. Eger benden onu iki kelimeyle anlatmam istense telaşlı ve durgun derim. O okula başladığında nasılda ağlardım her sabah peşinden. Saatlerce bıkmadan aynı oyunu oynardı benimle. Oysa arkadaşlarım sıkılır, bir süre sonra oynamak istemezlerdi benimle. O aldırılmazdı hiç, sanki hep ilk kez oynuyormuşuz gibi aynı hevesle oynardı.

Hep aceleliydi, hep dikkatsiz. Öyle hızlı koşardı ki hızından gittiğin yeri görmezdi bile. Telaşlılığı yüzünden hiç dikkat etmezdi olan bitene. Yola kaçan topu almak için peşinden gittiğinde sadece topa bakardı, yoldan geçen arabalara bakmak aklına bile gelmezdi. O yüzden kaçkez ezilmekten son anda kurtuldu. Öyle zekiydi ki ilkokula başlamadan okumayı söktü. Duvardaki saatli maarif takvimini okumak en büyük zevkiydi. Okur, öğrenir sonra mahallenin çocuklarını etrafına toplar o gün öğrendiklerini anlatırdı bize.

Herkes gibi konuşmazdı. Kelimeler ya çok hızlı dökülürdü dudaklarından çok zor anlaşılırdı ne dediği yada başladığın cümleyi bitirmesi dakikalar alırdı. Sakin sakin, aynı cümleye tekrar tekrar başlayarak; aralarda uzun boşluklar vererek konuşurdu. Tamamıyla o anki ruh haline bağlıydı nasıl konuşacağı. Ne hızlı konuşurken ne de sakin sakin anlatırken kimse sözünü bölmezdi. Öyle güzel şeyler anlatırdı ki, konuşması masalımsı bir büyü katarı anlattıklarına. Aklımızda yer ederdi söyledikleri, unutmazdık kolay kolay. Yağmur getiren bulutları, denizlerin, okyanusların isimlerini, sütün faydalarını, bilim adamlarını, icatları, isimlerimizin anlamlarını, yıldızları biz ilk ondan öğrendik.

Yazmayı hiç sevmezdi. Ellerini ve parmaklarını çok hızlı hareket ettirdiği için kargacık burgacık bir karalamadan ibaretti el yazısı. Hiçkimse ne yazdığını kolay kolay anlamazdı ama ondan okumasını istediklerinde gayet güzel okurdu o karalamaları. Öğretmenleri hep şikayet ederlerdi yazılılarda ne yazdığını anlayamadıklarından. Hep kıpır kıpırdı ellerin Dedemin tesbihini ele geçirdi mi dünyalar onun olurdu. Hızlı hızlı çevirirdi tesbihi parmaklarının arasında. Bize de öğretmeye çalıştı ama hiçbirimiz onun gibi çeviremiyorduk tesbihi.

Hayvanları çok severdi. Mahallede bir köpek vardı. Haydut takmıştı mahalleli ismini. Herkesi kovalar, durmadan herkese havlar, çöpleri karıştırır, durduk yere ısırır yoldan geçenleri. Diğer sokak köpekleri bile kuyruklarını kıstıra kıstıra geçer, Haydut kıyametleri koparsada sadece hırlar, gözlerini deli Haydut'tan ayırmadan geçer giderlerdi. Çok asabi bir sokak köpeğiydi Haydut. Ama iyi tarafı mahalleye yabancı biri girdi mi yeri göğü inletirdi. Abimi görünce deli Haydut bile dize gelirdi. Koşa koşa abimin yanına gider, kuyruğunu sallamaya başlar, sevgi dilenirdi abimden. Abim hayvanları öyle çok severdi ki kurban bayramı geldiğinde konu komşunun yüreği ağzına gelirdi. “Aman hayvanları sıkı bağlayalım da Mehmet yine çözmeye kalkmasın” derlerdi.

On onbir yaşlarındaydık o zamanlar. Eve geldiğinde abimin ceplerinden ya çekirge çıkardı ya solucan. Bir keresinde dere kenarında kocaman çilli bir kurbağa bulmuştuk, abim eve götürelim diye tutturmuştu. Annemler kızmasın diye gizlice cebinde eve sokmuştu kurbağayı. Akşam yemeğine oturmak üzereydik. Yemekten sonra ona gizli bir ev yaparız bizim odada diye konuştuk aramızda. O zamana kadarda susuz kalmasın diye tualetin içine atıp kapağını kapatmıştık tualetin. Sonra unuttuk kurbağayı tualette,

annemin çığlığıyla hala kulaklarımda. Nasılda korkmuştı kadıncağız. "Ah Mehmet, Ah Mehmet. Senin işlerin hep bunlar, benim ölümüm senin yüzünden olacak be oğlum" diye söylenmişti bütün akşam.

Kışlar daha bir soğuk geçerci o zamanlar. Mahallenin buz tutan yokuşundan aşığı leğenlerle kayardık. Ellerimiz ayaklarımız mosmor olurdu soğuktan. Botlarımız delince annem çoraplarımız ıslanmasın diye naylon torba giydirirdi çoraplarımızın üzerine. Evimiz sobalıydı. Sabahları buz gibi olurdu evin içi. Annem sobanın üzerinde mısır patlatırdı, çay demlerdi. Mandalına, portakal kabuklarını sobanın üzerine koyardı. Evimiz hep narenciye bahçesi gibi kokardı. Gece yatmadan sobanın küllerine yumurta ve patates gömerdik abimle sabaha hazır olsunlar diye. Kömürlükten kömür getirmek abimin göreviydi. Çünkü o hiçbir zaman ne soğuktan ne sıcaktan şikayet etmezdi. Buz gibi ayazda montunu giymeden bakkala gider gelirdi de hiç üşümezdi.

İlk zamanlar televizyonumuz yoktu. Akşamları ajanstan haber dinlerdik. Babam yorgun olmadığı akşamlar saz çalardı bize. Ne güzel şarkılar söyledik. Abimde saz çalmayı babamdan öğrendi. Daha doğrusu babamı izleyerek öğrendi. Babam sazı eline alır almaz, soluna yanaşır, büyülenmiş gibi babamı izlerdi. Sonra birgün sazı eline aldı ve çalmaya başladı. Hala kışın bazı haftasonları doğalgaz sobasının etrafına toplanıp sürdürürüz bizim ailede bu adeti.

Büyümeye başladık. Delikanlılık çağlarımızda da abim hikayelerini anlatmaya devam etti. Biz hep onu aynı hayranlıkla dinledik. Kitaplara olan ilgisini hiç kaybetmedi abim. Okumaya doyamıyordu. Saatlerce kafasını kaldırmadığı olurdu kitaplardan, hatta bizi duymazdı bile çoğu zaman. Akşam yatmadan önce yeni başladığı bir kitabı sabaha kadar uyumadan okuyup bitirdiği çok olmuştu. Bazı kitapların özel bir yeri vardı abimde. Aynı kitabı döner döner okurdu her seferinde aynı heyecanla. Bu hali bana küçükken tekrar tekrar benimle aynı oyunu oynadığı zamanları hatırlatırdı hep. İlk kez başlamış gibi hep aynı hevesle...

Bir de rakamlara özel ilgisi vardı. Hatta morali bozuk olduğu zamanlar odamıza kapanır, denklem çözer en karmaşık problemlere kafa yorar rahatları lise zamanlarında. Hafızası rakamlar konusunda çok güçlüydü. Önemli tarihleri, numaraları hayatta unutmazdı. Ama onca kitap okumasına karşın kelimeler konusunda o kadar da iyi değildi. Hele konu duygularını ifade etmeye geldimi nasıl yüzünde duyguların izi yoksa sanki nasıl hissettiğini anlatacak kelimeleri de yoktu abimin.

Tesbihi halen elinden düşmüyordu. Herkese hep aynı mesafede dururdu. Bakışları hep belirsizdi. Kimden hoşlandığını kime ters gittiğini, duygularını yüzüne bakıp kestirmenin imkanı yoktu o zamanlarda da şimdi olduğu gibi. Ağır abi diyordu mahalleli, çokta çekiniyordu herkes. Öfkesi çağlayan gibiydi. Bir başladı mı bitmek tükenmek bilmiyordu. Tam anlamıyla gözü dönüyordu öfkeden.

Bir keresinde Faruk Amca'nın oğlu Ali nerden bulduysa bir güneş gözlüğü bulup takmıştı. Abim insanların yüzünü gölgeyen, yüzlerinin tam görünmesine engel olan şeyleri hiç sevmezdi. Yanında şapka bile takamazdık korkumuzdan. Saçlarını öne doğru tarayıpta alnını kapatanlara bile gıcık olurdu. O gün Ali'ye "çıkart şu gözlüğü" dedi. Ali "Sende ne adamsın Mehmet Abi ya" demesiyle birlikte bir anda yerde buldu kendini. Hiç bir zaman yüzüne bakıp anlayamazdık iki saniye sonra ne olacağını. Öfkesi coştı, çağladı o günde yine. Abim önce Ali'yi bir temiz dövdü, sonrada gözlükleri ayaklarının altında paramparça etti. Tüm bunları yaparken hiç bir ifade yoktu yüzünde abimin. Dört kişi zor tuttuk. Ali toz toprak içinde kalmıştı. Mahallenin kızlarının önünde dayak yemenin

utancıyla kıpkırmızı kesilmişti yüzü, ağlamıyordu ama gözleri yaş dolmuştu. Abim yatışınca Ali'nin yanına gitti; üstünü başını silkelemesine yardım etti, yüzüne bakmadan omuzuna iki kere dostça vurdu. Sonra hiç birşey olmamış gibi yürüdü gitti.

Öyle güçlü, öyle cesurdu ki kavgadan hiç çekinmezdi. Canıda yanmıyordu sanki hiç. Koyu Beşiktaşlıydı. Maçlara giderdi sık sık. Kacez maç sonrası karşı takımın taraftarlarıyla kavgaya tutuşup kafası gözü yarılmış olarak geldi eve. Artık acil servistekilerde alışmışlardı. Maç sonrası dikiş attırmak için acile gittiğimiz zamanlar doktorlar takılıyorlardı bazen "Maç biteli kaç saat oldu bizde Mehmet nerde kaldı diyoduk" diye.

Kumral, ela gözlü, uzun boylu, buğday tenli çok yakışıklı bir delikanlı olmuştu abim. Çok canlar yaktığı söyleniyordu bizim muhitte. Mahalle de çeşmenin yanındaki gri duvarda çoğu zaman tebeşirle kalp içinde yazılmış Mehmet ismini görüyorduk. Kızlar manidar manidar sözler yazıyorlardı. Abim en çok 'kör olası demiyorum, kör olmada gör beni Mehmet' yazan kızı merak ediyordu. Kimseyle konuşmazdı bu konuları ama biz birbirimizin sırdaşıydık. Çok sonraları öğrendik abimin aklında hep yer eden o sözleri yazan kişinin Ebe Seher Teyze'nin kızı Elvan Abla olduğunu.

Abim liseden sonra okumadı. Çok haylaz olduğu için liseyide uzatmalı bitirdi. Hayvanlara, kitaplara ve rakamlara olan ilgisini hiç yitirmedi. Babam 'Baytar olucak heralde bu oğlan' diyordu. Lise bitince babamın bir arkadaşının vasıtasıyla Beyazıt'taki kütüphanede arşiv memuru olarak ise girdi. Hala da orda çalışıyor. Kitaplar arasında öyle mutlu ki. Raflara numara sırasına göre dizilecek kitap ve evrakları çabucak dizip bitirdikten sonra kitaplara gömülüyor. Diğer memurlar evrak numarasına bakıp koridorlarda numaranın olduğu kısmı ararken abim önce bütün kitaplara ve evraklara bakıyor. Numaralarını okuduktan sonra unutmadığı için hepsini önce grupluyor sonra zaten numara sırasını bildiği raflara diziyor. Başkaları için saatler hatta bazen günler alan bu işlem abimin sadece birkaç saatini alıyor.

Sultanahmet'te doğup büyüdüğümüz mahallede Elvan Yengemle birlikte annemlerin alt katındaki dairede oturuyorlar. Yengem ilkokul 5'ten sonra okumadı. O da aynı abim gibi kitaplara çok meraklı. O da hayvanları çok seviyor. Bazı değişik huyları var yengemin. Mesela kırmızı rengini hiç sevmiyor. Kırmızı olan hiçbirşeyi eve dahi sokmuyor. Salatalara domates bile koymuyor kırmızı eline değmesin diye. Yengeminde coğrafyası çok kuvvetli. Dünyadaki tüm dağları, denizleri, ülkeleri çok iyi biliyor. Öyle uyumlular ki.

Malesef artık aynı şehirde yaşamıyoruz abimle. Ama her doğumgünümüzde birbirimize ufakta olsa bir hediye yolluyoruz. Bu sene abime eskileri yad etmek adına Saatli Maarif Takvimi ile oltu taşından yapılmış bir tesbih aldım.

Uzun zaman geçti çocukluğumuzun üzerinden. Daha dün biz çocukken bugün çoluk çocuk sahibi olduk. Delikanlı çağlarında dünya tatlısı bir oğlum var benimde. Abime öyle çok benziyor ki. Deli esen rüzgarlar gibi hep aceleci ve ağır ağır yağın bir yağmur gibi hep durgun. Öfkesi saman alevi gibi, kelimeleri ya telaşlı ard arda yada tek tek fısıltı gibi ses öbeklerinden oluşuyor. Çok gözü kara, kavgaya etmekten hiç çekinmiyor, düşüp kan revan içinde bile kalsa şikayet etmiyor, canı yanmıyor sanki. Akşamları eve gelirken ceplerine bakıyorduk küçükken eve hangi hayvanı gizlice sokmaya çalışıyor diye. Güvercinlere çok düşkün, saatlerce güvercinlerin takla atmasını izliyor bazen. Uzaya, gezegenlere, yıldızlara çok meraklı. Benim bilmediğim pek çok şey biliyor uzay

bilimeri ile ilgili. El yazısı eğri büğrü bir karalamadan ibarettten. Matematik en sevdiği ders, kalem kağıt kullanmadan soruları çözüyor. Birden çok muzik aleti çalıyor.

Yüzüne bakıp ne düşündüğünü kestirmek çok zor. Hiç ağlamıyor. O da aynı abim gibi pek bize bakmıyor. Gözleri gözlerime değince sanki canı yanıyormuş gibi hemen çekiyor bakışlarını. O da aynı abim gibi bana çok düşkün.

Birgün okuldan bir not geldi. "Velisi olduğunuz Tuna Ekinci bazı gelişim alanlarında yaşıtlarına göre normal gelişim gösterememekte olup dikkkat eksikliği hiperaktivite ve/veya otizmle örtüşen birçok özellik göstermektedir. Bu bağlamda gerekli ölçüm ve değerlendirmelerin yapılması ve kendi seviyesine uygun eğitim alması için aşağıda listelenmiş kişi ve kuruluşlarla irtibata geçmeniz tavsiye olunur" diyen bir not.

Tuna'mın önceleri normal dışı sayılan bir durumla isminin anılması sonraları ise 'otistik davranışlar içeren hiperaktif' etiketinin vurulması önceleri çok ağırına gitti. Kabullenmek istemedim. Her çocuk farklıdır benim Tuna'mda öyle dedim ama sonra kendi çocukluğumu düşündüm. Abimi düşündüm. Tuna'yla abimin ne kadar çok ortak yönünün olduğunu fark ettim. Abim hep özeldi hep farklıydı benim için. Bugün anlıyorum ki abim tek benim için özel ve farklı değilmiş. Abimin özel bir durumu varmış.

Abim çocukluğundaki farklılıkları için hiç ilaç içmedi kimse ona özürlü yada engelli demedi sadece 'yaradılışı böyle' dediler. Kimse dışlamadı, kimsenin annesi babası çocuklarını abimle oynatmamızlık etmedi. Hatta "kızdırmayın oğlum Mehmeti sinirli çocuk işte" diye bireysel farklılıkların kabul edilmesi prensibinin ilk temellerini attılar çocuklarının minicik tohum yüreklerine. Abim psikologlarla büyümedi bir derdi olduğunda ailece konuşuldu, bizlerle paylaşması sağlandı.

Herkes gibi konuşmuyor diye konuşma terapilerine gitmedi, hiçbirimiz sözünü kesmeden, sakince dinledik onu hep. Sinirleri yatışsın diye hayvanlarla yapılan terapilere de katılmadı. Bahçemizden kedi, köpek, çatımızdan güvercin eksik olmazdı. Hatta babam bizim odamıza ufak bir akvaryum alıp sorumluluğunda bize vermişti. Geceleri gece lambası olarak kullanıyorduk akvaryumun loş ışığını. Ordan oraya huzur içinde yüzen renkli balıkları izleyerek uykuya dalıyorduk. Abim fazla enerjisi boşalsın diye spor klüplerine gitmedi, müzik dersleri de almadı. Mahallede çift kale maç oynardık akşama kadar. Babam sazını seve seve paylaştı hep onunla. Şimdi düşünüyorum da meğer annemle babam ne kadar güzel yetiştirmişler abimi.

Abim acele ederken biz sakin durduk, esip gürlerken sükunetimizi koruyup durgunca bekledik fırtınalarının dinmesini. Abim kendi içine çekilipte tüm hayatı gri ve kuytu bir köşeymiş gibi davranınca biz elinden tutup çıkardık onu kendi içinden. Ona başka renkleri gösterdik, birlikte boyadık gökkuşağını.

Bugünkü toplumumuzun sosyal yaşantısında başarılı ve üretken yetişkin bir birey olan hatta tanıdığım birçok kişiden daha fazla sorumluluk sahibi olan, meslek hayatındaki başarılarından ötürü birçok kez ödül alan, emekliliği yaklaşmış, evli barklı aile reisi abim bana ve çevremde Tuna'm gibi özel durumu olan birçok ebeveyne umut veriyor. O benim kahramanımdı. Şimdi anlıyorum ki sadece benim değil birçok kişinin kahramanmış. Annemle babamı da hasretle ve rahmetle anıyorum. Meğer her türlü engel sevgi, hoşgörü ve sabırla aşılmış.

Bu sabah postaneden abime doğumgünü için aldığım Saatli Maarif Takvimi ile oltu taşından tesbihi yolladım. İçine de şu notu yazdım:

Doğumgünün kutlu olsun canım abim. Senin kardeşin olmaktan Tuna'nın babası olmaktan gurur duyuyorum. Hep birlikte gökkuşağına kaybettiği renkleri sevgiyle ekleyeceğimiz nice güzel yıllarımız olsun. Yengeme selamlar.
Seni çok seven kardeşin Hikmet

Not: Tuna 15 tatilde sizin evde birlikte hayalini kurduğunuz gibi üniversite sınavı tercihlerinde şehir dışı olarak sadece İstanbul yazdı. Sonuçlardan çok umutlu, eylül ayında amcamlara taşınıyorum diyor.

Ben Hikmet Özakıncı. Karayollarından emekli bir memurum. Size bu satırları Bursa-Gemlik'ten yazıyorum.

Bu öykünün tüm hakları eser sahibi ve <http://engelliler.gen.tr> sitesine aittir. İzinsiz ve kaynak göstermeden öyküyü yayınlar hakkında yasal işlem yapılacaktır.